

Ein grundleggjandi liður í at skapa búskaparvøkstur er, at vit flyta okkum frá at vera rávøruframleiðara til eina matvøruframleiðandi tjóð. Ein arbeidsbólur verður settur at orða ein politikk fyri matvøruframleiðslu og gera eina ætlan fyri, hvussu vit røkka málinum at fáa størri virðisøking burtur úr okkara tilfeingi.

Umráðandi er, at okkara høvuðsvinna verður skipað, so ongin tørvur verður á rakstrarstuðuli. Tann 1. januar í 2011 varð inntøku-tryggin latin pørtunum á arbeidsmarknaðinum at umsita og figgja.

Ein tjóð, sum livir av tilfeinginum í havinum, má hava holla tilbúgv-ing. Nýggj tilbúgvingarlóg verður lögð fyri tingið til heystar, sum skal tryggja eina munagóða tilbúgv-ing. Tyrlutænastan verður ment, og í næstum verður farið undir at gera ein langtíðarsáttmála við Atlantsflog, sum skal galda til 2014. Í framtíðini verða tvær væl útgjörðar bjargingartyrlur til taks.

At vinna rættin til Føroyaháslættan er eitt tað mest strategiska málið í føroyskum uttanríkispolitikki nakrantíð. Talan er um øki, sum er størri enn Frakland, og sum kann goyma risa nøgdir av kolvetni. Føroyar hava nú latið inn síni krøv til landgrunsnevndina undir Sameindu Tjóðum. Næstu árin fara at vísa, hvørja støðu nevndin fer at hava til okkara krøv.

Føroyar eru eisini ein virkin partur av samstarvinum millum londini í Arktis. Á fundi í Arktiska Ráðnum í mai undirritaðu uttanríkisráðharrarnir í limalondunum saman við mær og grønlandska landsstýrisformanninum sáttmála um leiting og bjarging í arktiska økinum. Komandi árið verður samráðst um bindandi avtalu um tilbúgving í mun til oljudálkingar á havinum.

Londini í ríkisfelagsskapinum hava orðað eina felags virkisætlan um at styrkja síni áhugamál í arktiskum høpi. Ætlanin verður lögð fram tann 22. august í Keypmannahavn.

Alheimsgerðin hevur við sær, at lond ikki longur eru vard ímóti kapping frá hvør øðrum, men tvørturímóti standa í harðnandi kapping. Hetta er avbjóðingin nú og næstu mongu árin.

Søgan sigur okkum, at lond, ið hava innibyrft seg, hava havt afturgongd. Fyri at menna nýggjar vørur og tænastur er neyðugt, at vit fáa betri atgongd til útlenskar marknaðir. Landsstýrið fyrireikar í lötuni eina samráðingartilgongd saman við donsku stjórnini. Endamálið er, at Føroyar og ES gera nýggja avtalu, sum í útgangsstøðinum fevnir um tey fyra frælsini, ið geva vinnu og borgarum betri virkismøguleikar.

Vit liva í einum frælsnum og friðarligum samfelag. Men bráðliga fingur vit øll ein skelk, tá vit seinasta fríggjadag tann 22. juli frættu um sorgarleikin í okkara bróðratjóð Noregi.

Atsóknirnar í Oslo og Utøya vóru ófatilgír ræðuleikar sprotnir úr einum óskiljandi hatri. Eitt álop á tolsemi og fólkaræðið. Ein vátan um, at vitloysi og fanatisma finnast millum øll fólkasløg, í øllum átrúnaðum og í øllum samfeløgum.

Vit mugu ikki lata fremmandahatur fáa fastatøkur á okkum. Tolsemi skal vera grundvøllurin undir okkara fólkaræði. Hendan lærdóm, mugu vit bera víðari og leggja niður í okkara børn.

Landsstýrið gjørdi í 2010 eina vakstrarætlan, sum skuldi stimbra virkseimið í landinum, og fleiri av átøkunum eru sett í verk. Eitt nú hevur Fiskaaling gjørt royndir at ala á opnum havi, og verkætlanin verður liðug í 2012. Føroysku tryggingarfeløgini hava fingið móguleika at virka á danska marknaðinum, og næsta málið er at fáa avtalur við Grønland, Noreg og ES.

10 mió. kr. eru fingnar til vega at gera granskaradepil, sum eftir ætlan verður klárur um eitt til tvey ár. Ein nýmenningarskipan er gjørd, so íverksetarar kunnu fáa ráðgeving og søkja um stuðul á øllum stigum frá hugskoti til framleiðslu. Tvey privat vakstrarpartafeløg eru stovnað.

Heilivágsframleiðslan hjá Apoteksverkinum verður nútíðargjørd og víðkað fyri at kunna halda fram at veita heilivág til heilsuverkið og vinnulívið og fyri at kunna framleiða heilivág til útflutnings.

Seinastu árin hevur FAS-skipanin verið marknaðarførð miðvíst. Talið á skipum hevur verið stóðugt vaksandi og er nú 63. Miðað verður eftir, at talið á skipum í 2012 verður yvir 100. Møguleikar eru fyri avleiddum virkseimi, og Føroyar verða eisini marknaðarførðar sum eitt land at reka reiðaravirksemi í.

Búnaðargrunnurin er umskipaður, so móguleikarnir at veita figging til útbyggingar, ábøtur og at velta upp úr nýggjum eru víðkaðir.

Ferðavinnan gevur stórt íkast til samfelagsbúskapin. Mett verður, at vinnan umsetir fyri umleið 700 mió. kr. um árið. Vinnan stendur í vøkstri, og talið á gistingum eru tvífaldaðar frá 2003 til 2010. Hetta ber boð um, at átøk og marknaðarføring hava givið úrslit.

Ferðavinnan hevur sett sær sum mál at tvífalda inntøkurnar næstu tíggu árin, og landsstýrið fer at gera sítt til, at hetta mál verður rokkið. Ferðaráð Føroya verður endurstovnað og lagt undir Vinnuáráráðið, og Vinnuframgrunnurin fer í framtíðini at stuðla ferðavinnuni.

Føroyar verða marknaðarførðar í nógvum átøkum í øðrum londum í tøttum samstarvi við vinnu- og mentanarlív. Tað snýr seg um handilsferðir, keypsstevnir og tiltøk, har vørur, mentan, sniðgeving, tónleikur og Føroyar sum ferðamál verða marknaðarførðar.

Flogvøllurin verður longdur í lötuni, og nýggja komuhøllin gevur móguleika fyri øktum vinnuligum virkseimi. Føroyar verða væntandi

seinni í ár partur av evropeiska flogferðslusáttmálanum. Sáttmálin er avgreiddur í Føroyum, og bíðað verður nú eftir donsku ígildis-etanini. Sáttmálin gevur útlenskum flogfeløgum fría atgongd at flúgva til Føroya og okkum fría atgongd at virka um alt Evropa.

Næsta vár fær Atlantsflog eitt nýtt Airbus 319 flogfar, sum kann flúgva beinleiðis tvørtur um Evropa ella Atlantsshavið. Hetta verður eitt nýbrot í føroyskari flutningssøgu, sum fer at flyta okkara mentalu mörk og knýta okkum tættari at umheiminum.

Náttúran er okkara tilveru-grundarlag, ein dýrgripur, sum vit hava ábyrgd av at verja.

Løgtingið hevur samtykt, at Føroyar skulu skerja útlátið av veðurlagsgassum í minsta lagi 20 prosent fram til 2020. Frágreiðing um veðurlagspolitik Føroya verður lögð fyri tingið í heyst, og hon fer at lýsa, hvussu gongur at røkka málinum.

Føroyski búskapurin er heftur at olju. Meira enn 90 prosent av okkara orkunýtslu stavar frá oljuúrdráttum, og í fjør innfluttu vit olju fyri nærum eina milliard krónur.

Ein heildarætlan fyri elorkuøkið verður tøk í næstum. Ætlanin skal vísa á eina leið, har orkuframleiðslan á landi verður grundað á varandi orkukeldur. Í 2020 skulu meiri enn 80 prosent av elframleiðsluni stava frá varandi orkukeldum, og miðað verður eftir, at áðrenn 2050 skal talið vera nærum 100 prosent.

Skal yvirskipaða málið røkkast, er neyðugt at fremja munandi tiltøk og broytingar. Vindur og seinni eisini sjóvarfall skulu gerast grundarlagið undir elframleiðsluni. Vatn skal nýttast at virðisøkja og goyma vindorku, og olja skal vera til at taka.

Elveitingarlógin verður endurskoðað og gjørd smidligari, so tað verður lættari hjá nýggjum aktørum at sleppa framat.

Lógin um Húsálansgrunnin er broytt, og grunnurin kann nú veita lagaliga figging til orkusparandi ábøtur á bústaðir. Nýggj byggilóg er liðug og verður lögð framaftur nú á ólavsøku. Lógin fer at seta krøv til bjálving, tetting og luftútskipti. Fiskivinnan er størsti brúkari av olju, men tillagingarnar í fiskiflotanum fara at merkja, at oljunýtslan verður minni.

Í heyst verður uppskot til broyting í náttúrufríðing lögð fyri tingið. Lógin fer eisini at fevna um náttúruvernd.

Vit hava lagt stóra orku í at gera iløgur í útbúgving, gransking og mentan. Umráðandi er at halda fast við hesa gongd, hóast úrslitini ikki síggjast eftir einum degi. Tilgongdin at menna Føroyar sum vitanarsamfelag er drúgv, men tað er okkara skylda at fyrireika samfelagið at taka ímóti framtíðini.

Ongantið hava so nógv fulltíðarlesandi verið knýtt at okkara hægri lærustovnum sum nú, og játtanin til Fróðskaparsetrið er økt munandi seinastu fimm árin. Figging er fingin til at byggja nýtt havrannsóknarskip fyri 200 mió. kr.

Limaskapur í ES-granskingarskránni FP7 er fingin í lag, og tann 28. januar 2011 samtykti Vísindaráðið fyrsta yvirskipaða granskingarpolitikk Føroya undir heitinum “Vitan & Vøkstur.” Nú verður lögð ein arbeidsætlan fyri, hvussu vit fremja granskingarpolitikkinn í verki, og hvørji vakstrar- og granskingarøki vit eiga at leggja dent á næstu fimm árin.

Útbúgvingarskipanin skal mennast. Tí mugu øll, sum virka í skip-

anini, tola broytingar. Umstøður, krøv og avbjóðingar broytast alla tíðina, og broytingar eru neyðugar, skal meira fáast fyri tær játtanir, sum rúm er fyri í okkara búskapi.

At kalla allar útbúgvingarskipanir frá dagstovnaðinum til hægri útbúgvingar verða endurskoðaðar. Hetta skal góðskutryggja skipanirnar og gera tær meira kostnaðareffektivar.

Nýggjar samhangandi námsætlanir verða settar í verk fyri fólkskúlan í 2011 og fyri miðnámskúlan í 2012. Nýggj lóg-gáva fyri gymnasialu miðnámsútbúgvingarnar verður klár í heyst.

Í 2012 er ætlanin at fara undir nýggja eindarskipan fyri yrkisútbúgvingar, har skúlaskeiðini hjá lærlingunum verða samskipað við SIT-útbúgvingina.

Landsstýrið ætlar at fáa skipsfórara- og maskinmeistaraútbúgvingarnar á bachelorstig, har móguleikarnir fyri at koma inn verða so liðilgír sum gjørligt. Ætlanin er eisini at menna og víðka tekstil- og sniðgevaraútbúgvingina, so okkara aldargamla handverk og náttúru-tilfeingi verður gagnnýtt uppáftur betur.

Fróðskaparsetrið hevur fingið nýggjan bygnað. Arbeitt verður við at fjøltátta útbúgvingartilboðini og taka inn lesandi á øllum deildum á hvørjum ári. Langtíðarmálið er, at fleiri ung fara at taka útbúgving ella partar av útbúgvingini í Føroyum, so Fróðskaparsetrið verður eitt por-tur til víðari lestur.

Innan allar útbúgvingarskipanir hevur tað stóran týðning at menna fjarlestrarskipanir. Landsstýrið hevur sett sær fyri at fáa eina fjarlestrarskipan at virka so skjótt sum gjørligt.

PISA-kanningar vísa, at hóast framstig eru gjørd, er okkara fólkskúli enn ikki á sama støði sum í londum, vit vanligar samanbera